

LITERATURA

- Čermáková E, Forejt M. Metabolically healthy obesity and health risks - a review of meta-analyses. *Cent Eur J Public Health*. 2024 Mar;32(1):3-8. doi: 10.21101/cejph.a7806. PMID: 38669161.
- Phelan SM, Burgess DJ, Yeazel MW, et al. Impact of weight bias and stigma on quality of care and outcomes for patients with obesity. *Obes Rev*. 2015 Apr;16(4):319-26. doi: 10.1111/obr.12266. Epub 2015 Mar 5. PMID: 25752756; PMCID: PMC4381543.
- Ferrante JM, Ohman-Strickland P, Hudson SV, et al. Colorectal cancer screening among obese versus non-obese patients in primary care practices. *Cancer Detect Prev*. 2006;30(5):459-65. doi: 10.1016/j.cdp.2006.09.003. Epub 2006 Oct 25. PMID: 17067753; PMCID: PMC1761119.
- Pont SJ, Puhl R, Cook SR, Slusser W; SECTION ON OBESITY; OBESITY SOCIETY. Stigma Experienced by Children and Adolescents With Obesity. *Pediatrics*. 2017 Dec;140(6):e20173034. doi: 10.1542/peds.2017-3034. Epub 2017 Nov 20. PMID: 29158228.
- Puhl RM, Heuer CA. Obesity stigma: important considerations for public health. *Am J Public Health*. 2010 Jun;100(6):1019-28. doi: 10.2105/AJPH.2009.159491. Epub 2010 Jan 14. PMID: 20075322; PMCID: PMC2866597.
- Puhl R, Suh Y. Health Consequences of Weight Stigma: Implications for Obesity Prevention and Treatment. *Curr Obes Rep*. 2015 Jun;4(2):182-90. doi: 10.1007/s13679-015-0153-z. PMID: 26627213.
- Thaker VV. Genetic and epigenetic causes of obesity. *Adolesc Med State Art Rev*. 2017;28(2):379-405.
- Davis CD. The Gut Microbiome and Its Role in Obesity. *Nutr Today*. 2016;51(4):167-74.
- Cheng Z, Zhang L, Yang L, et al. The critical role of gut microbiota in obesity. *Front Endocrinol*. 2022 Oct 20;13:1025706.
- Ehrenthal DB, Maiden K, Rao A, et al. Independent relation of maternal prenatal factors to early childhood obesity in the offspring. *Obstet Gynecol*. 2013 Jan;121(1):115-21.
- Mameli C, Mazzantini S, Zuccotti GV. Nutrition in the First 1000 Days: The Origin of Childhood Obesity. *Int J Environ Res Public Health*. 2016 Sep;13(9):838.
- Hainer V. Základy klinické obezitologie. Grada; 2011.
- Botton J, Heude B, Maccario J, et al; FLVS Study Group. Postnatal weight and height growth velocities at different ages between birth and 5 y and body composition in adolescent boys and girls. *Am J Clin Nutr*. 2008 Jun;87(6):1760-8. doi: 10.1093/ajcn/87.6.1760. PMID: 18541566; PMCID: PMC4767885.
- Piskáčková Z, Zdražil T, Forejt M, et al. Sleep Duration in Relation to BMI in Czech Adults. 2012.
- Jordan AS, McSharry DG, Malhotra A. Adult obstructive sleep apnoea. *The Lancet*. 2014 Feb 22;383(9918):736-47.
- Delgado I, Huet L, Dexpert S, et al. Depressive symptoms in obesity: Relative contribution of low-grade inflammation and metabolic health. *Psychoneuroendocrinology*. 2018 May;91:55-61.
- Dakanalis A, Mentzelou M, Papadopoulou SK, et al. The Association of Emotional Eating with Overweight/Obesity, Depression, Anxiety/Stress, and Dietary Patterns: A Review of the Current Clinical Evidence. *Nutrients*. 2023 Feb 26;15(5):1173.
- Svačina Š. Endocrinopathy and obesity. *Med. Praxi*. 2022 Nov 29;19(5):324-6.
- Bobek D, Šíma M, Slanař O. Mýty a fakta o hormonální antikoncepci. *Farm Praxi*. 2022 Jun 22;18(2):79-81.
- Rudolf K, Malý J. Kortikosteroidy a imunosupresiva v chronické léčbě. *Farm Praxi*. 2011 Nov 1;7(5):228-31.
- Vaškovský R. Vplyv antipsychotické liečby na hmotnosť pacientov. *Psychiatr Praxi*. 2005 Dec 13;4(4):177-80.
- Holčecy P. Novinky v léčbě obezity. *Med. Praxi*. 2019 Oct 1;16(4):259-62.
- Haluzik M, Jakubíková I, Kudláčková M, et al. Aktuální možnosti léčby obezity. *Med. Praxi*. 2023 Sep 26;20(4):230-4.
- Hassapidou M, Vlassopoulos A, Kalliostra M, et al. European Association for the Study of Obesity Position Statement on Medical Nutrition Therapy for the Management of Overweight and Obesity in Adults Developed in Collaboration with the European Federation of the Associations of Dietitians. *Obes Facts*. 2022 Dec 15;16(1):11-28.
- Wharton S, Lau DCW, Vallis M, et al. Obesity in adults: a clinical practice guideline. *CMAJ Can Med Assoc J*. 2020 Aug 4;192(31):E875-91.

PŘEHLEDOVÉ ČLÁNKY

ZÁVISLOST NA TABÁKU/NIKOTINU V DENNÍ PRAXI

Závislost na tabáku/nikotinu v denní praxi

prof. MUDr. Eva Králíková, CSc.^{1,2}, MUDr. Zuzana Adamčeková¹¹Centrum pro závislé na tabáku III. interní kliniky – kliniky endokrinologie a metabolismu 1. LF UK a VFN v Praze²Ústav hygieny a epidemiologie 1. LF UK a VFN v Praze

Zájem o diagnózu F17 v řadě ordinací končí dotazem na kouření, případně doporučením přestat. Je to ale nemoc, jejíž účinná léčba existuje, tedy by měla být nabízena a dostupná stejně jako léčba jiných nemocí. Kuřáků je v ČR například zhruba dvakrát víc (1) než diabetiků, poskytované možnosti léčby tomu však neodpovídají. Navíc se dnes objevují i jiné formy tabáku či nikotinu než cigarety. Měli bychom se standardně na užívání všech forem tabáku či kouření ptát, doporučovat abstinenci, informovat o léčbě a případně ji nabízet. Pouhé doporučení „Nekuřte“ nestačí. Pro porovnání si představme diabetika, jemuž bychom pouze řekli „Nejezte sladké“. V praxi bývá čas jen na krátkou intervenci, ale i ta je velmi významná – měl by ji slyšet každý pacient u každého lékaře. V tom je její účinnost. Článek přináší odhad zdravotního rizika jednotlivých výrobků, rizika závislosti a současně možnosti léčby F17.

Klíčová slova: kouření, tabák, nikotin, praxe, léčba.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their publication is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical

PLNÁ VERZE ČLÁNKU → <https://doi.org/10.36290/med.2025.029>

